

Regler för stämmor

Innehållsförteckning (klickbar)

Undantag för stämmor pga corona.....	1
Den tillfälliga lagen.....	1
Riksdagsdokument.....	1
Vad den tillfälliga lagen innebär.....	2
Poströstning.....	2
Utvidgad rätt till ombud.....	2
Enbart digitalt möte.....	2
Poströstning vid digitalt möte.....	2
Fel av SKB.....	2
Möte utan fysisk närvaro.....	2
Fel av SKB.....	2
Rätt att begära upplysningar.....	2
Fel av SKB.....	2
Begäran vid poströstning att skjuta upp ärende.....	2
Fel av SKB.....	2
SKB har agerat för och mot olika frågor.....	2
Utdrag ur SKB:s stadgar.....	3
Föreningsstämma.....	3
§ 25 Rösträtt.....	3
Utdrag ur lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar....	3
6 kap. Föreningsstämma.....	3
Ombud vid föreningsstämman.....	3
Poströstning.....	3
Biträde vid föreningsstämman.....	3
Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt.....	3
Fullmäktige.....	3
Utdrag ur lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt.....	3
2 kap. Föreningsrättsliga bestämmelser.....	3
Föreningsstämman m.m.....	3
Utdrag ur lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor.....	4
Lagens innehåll och syfte.....	4
Ombud och poströstning i andra företagsformer.....	4
Ekonomiska föreningar.....	4
Kooperativa hyresrättsföreningar.....	5
Stämma genom elektronisk uppkoppling.....	5
Andra företagsformer.....	5
Stämma med enbart poströstning.....	5
Andra företagsformer.....	5

Anm.: Alla understrykningar (utom de automatiska undersökningarna av klickbara länkar) är mina.

Lars Lingvall

Undantag för stämmor pga corona

För att minska risken för coronasmitta har riksdagen infört en lag med undantagsbestämmelser för aktiebolag, ekonomiska föreningar m.fl. som innebär

- att ombud får anlitas,
- att ett ombud får företräda flera fullmäktige respektive medlemmar eller aktieägare,
- att en stämma får hållas utan fysisk närvaro och
- att poströstning får användas.

En stämma kan hållas genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning eller bara genom poströstning, men i det senare fallet ska medlemmar eller aktieägare kunna ta tillvara även andra rättigheter via post, framför allt ställa frågor till styrelsen.

Lagen infördes i två steg. Den skulle gälla till och med 2021 men har förlängts att gälla till och med 2022.

Den tillfälliga lagen

Lagen benämns *lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor*. Den finns på [riksdagens webbplats](#) men är tillgänglig på bättre sätt på sajten [lagen.nu](#). Utdrag ur lagen återfinns [nedan](#).

Riksdagsdokument

Första propositionen, [prop. 2019/20:143](#) behandlades i civilutskottets [betänkande 2019/20: CU26](#), som debatterades och beslutades den 3 april ([protokoll 100](#) s. 14–15 resp. 17, [video](#)).

Andra propositionen, [prop. 2019/20:163](#) behandlades i civilutskottets [betänkande 2019/20:CU29](#), som debatterades och beslutades den 14 maj ([protokoll 121](#) s. 7–9, 56, [video](#)).

Ärendegången finns beskriven på riksdagens webbplats för [prop. 143 och bet. CU26](#) respektive [prop. 163 och bet. CU29](#).

Giltighetstiden för lagen har förlängts till utgången av år 2021 genom *lagen (2020:1154) om fortsatt giltighet av lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor*. Se [proposition 2020/21:41](#) och [betänkande 2020/21:CU5](#).

Vad den tillfälliga lagen innebär

Poströstning

Styrelsen får besluta att rösträtten kan utövas per post. Information och formulär för poströstning får göras tillgängligt genom webbplatsen och ska då finnas där minst en vecka före stämman samt dagen för stämman. (Se [5 §](#).)

Utvidgad rätt till ombud

Styrelsen får besluta att fullmäktige får delta genom ombud som tas från en vidare krets och att ombud får representera fler än en. (Se [8 §](#).)

Enbart digitalt möte

Styrelsen får besluta att en stämma ska hållas enbart digitalt, alltså genom elektronisk uppkoppling. (Se [16 §](#).)

Poströstning vid digitalt möte

Om en stämma hålls digitalt ska rösträtten också kunna utövas per post. (Se [17 §](#).)

Fel av SKB

Vid stämman den 21 november 2020, som hölls digitalt, fanns ingen möjlighet att poströsta.

Möte utan fysisk närvaro

Styrelsen får besluta att en stämma ska hållas utan fysisk närvaro. (Se [27 §](#).)

Då ska rösträtten kunna utövas per post. En poströst ska ha kommit in till föreningen senast sista helgfria vardagen närmast före stämman. (Se [29 §](#).)

Fel av SKB

För stämman den 23 juni 2020 skulle rösterna komma in senast den 22 juni – inte den 18 juni, som SKB skrev först. Efter påpekande från mig skickade SKB ut korrigerad information.

Rätt att begära upplysningar

Om stämman hålls utan fysisk närvaro har man rätt att skriftligt begära upplysningar (i stället för att ställa frågor under punkten *Verksamhetsberättelse*). Det ska ske senast **tio dagar före** stämman. Styrelsen och VD ska svara och se till att upplysningarna är tillgängliga för medlemmarna senast **fem dagar före** stämman, skriftligt och på webbplatsen. På det sättet kan upplysningarna fungera som underlag för röstning i fråga om ansvarsfrihet. (Se [30 §](#).)

Fel av SKB

Informationen på hemsidan nu i maj 2021 är felaktig. Det står att begäran om upplysning ska vara SKB till handa senast den 1 juni, men det är dagen före stämman, inte tio dagar före. Då kan inte styrelsen svara i tid, så att fullmäktige kan ta hänsyn till svaren när de röstar om bland annat ansvarsfrihet för styrelsen.

Begäran vid poströstning att skjuta upp ärende

Vid en stämma som hålls enbart genom poströstning ska man i formuläret kunna begära att något eller några ärenden skjuts upp till en fortsatt stämma. Så ska ske om minst en tiondel av alla röstberättigade begär det – ett minoritetsskydd. Då ska styrelsen fastställa tidpunkt för den fortsatta stämman, och den får inte hållas enbart genom poströstning. (Se [32 §](#).)

Fel av SKB

I utskickat formulär för poströstning i maj 2021 anges att den som vill åberopa minoritetsskyddet inte ska kryssa i något svarsalternativ på den punkten. Det faller på sin egen orimlighet, eftersom det skulle innebära att den som vill begära att någon fråga skjuts upp – och det kanske inte alls blir så – skulle tvingas avstå från att rösta.

SKB har agerat för och mot olika frågor

Av [proposition 2019/20:163](#) framgår att SKB har agerat *för* stämma med poströstning utan fysisk närvaro och *mot* möjligheten att begära att ärenden skjuts till en fortsatt stämma:

”I en skrivelse som gavs in till Justitiedepartementet den 30 mars 2020 föreslår Svenskt Näringsliv att det ska införas en möjlighet för företag att hålla stämman helt utan fysisk sammankomst (dnr Ju2020/01296/L1). Förslagen går ut på att det ska bli möjligt för styrelsen att bestämma att de som önskar utöva sin rösträtt vid stämman enbart ska kunna göra det med poströstning.

Riksbyggen och Stockholms Kooperativa Bostadsförening (SKB) har lämnat in varsin skrivelse där de i huvudsak ställer sig bakom Svenskt Näringslivs förslag.

Den 20 april 2020 gav Justitiedepartementet ett antal myndigheter och organisationer tillfälle att lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss – – –

Flera av de som yttrar sig, däribland *Svenskt Näringsliv*, *Sveriges advokatsamfund*, *Svensk Kooperation*, *HSB Riksförbund*, *Riksbyggen*, *Bostadsrätterna* och Stockholms Kooperativa Bostadsförening, avstyrker förslaget att aktieägarna respektive medlemmarna ska ges möjlighet att ta ställning till om något eller några av ärendena på dagordningen ska bordläggas och behandlas vid en fortsatt stämma, som aktieägarna eller medlemmarna ska ha rätt att närvara vid.”

Av [proposition 2020/21:41](#) framgår att SKB ville ha automatisk förlängning av mandattid för fullmäktige och ville slopa regeln att fortsatt stämma inte får hållas enbart genom poströstning:

Stockholms Kooperativa Bostadsförening efterfrågar bestämmelser som medger automatisk förlängning av fullmäktiges mandattid, för det fall att personval inte kan genomföras på grund av risken för smittspridning. Föreningen vill även slopa de regler i den tillfälliga lagen som innebär att en fortsatt stämma i vissa fall inte får hållas med enbart poströstning.

Utdrag ur SKB:s stadgar

Föreningsstämma

---

§ 25 Rösträtt

Vid föreningsstämma äger varje fullmäktig en röst.

Fullmäktigs rösträtt kan inte utövas genom ombud.

Föreningsstämma är beslutsmässig då minst 40 % av samtliga röstberättigade är närvarande.

Utdrag ur lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

6 kap. Föreningsstämma

Ombud vid föreningsstämman

4 § En medlem som inte är personligen närvarande vid föreningsstämman får utöva sin rätt vid stämman genom ombud. En medlem får inte företrädas av fler än ett ombud. Rätten att anlita ombud får begränsas i stadgarna. En medlem har dock alltid rätt att anlita sin make, sin sambo, en annan medlem eller en ställföreträdare för en annan medlem som ombud.

Ombudet ska ha en fullmakt som är skriftlig, daterad och undertecknad av medlemmen. En fullmakt gäller högst ett år från utfärdandet.

5 § Ett ombud får företräda högst tre medlemmar, om inte något annat har bestämts i stadgarna.

Poströstning

6 § I stadgarna får det bestämmas att medlemmarna före föreningsstämman ska kunna utöva sin rösträtt per post eller att styrelsen inför en föreningsstämma får besluta att medlemmarna ska kunna göra det.

Om medlemmarna ska kunna utöva sin rösträtt vid föreningsstämman genom poströstning, ska det framgå av kallelsen hur de ska gå till väga. Det huvudsakliga innehållet i varje framlagt förslag ska anges i kallelsen, om förslaget inte rör en fråga av mindre betydelse för föreningen. Till kallelsen ska det bifogas ett formulär för poströstning som, med hänvisning till de framlagda förslagen, ska innehålla två likvärdigt presenterade svarsalternativ med rubrikerna Ja och Nej.

Biträde vid föreningsstämman

7 § En medlem eller ett ombud får ha med sig högst ett biträde vid föreningsstämman. Biträdet får yttra sig vid föreningsstämman.

Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt

Vilka upplysningar som ska lämnas

29 § Om någon medlem begär det och styrelsen anser att det kan göras utan väsentlig skada för föreningen,

ska styrelsen och den verkställande direktören vid föreningsstämman lämna upplysningar om

1. förhållanden som kan inverka på bedömningen av ett ärende på stämman, och
2. förhållanden som kan inverka på bedömningen av föreningens ekonomiska situation.

Fullmäktige

Fullmäktiges uppgifter

41 § I stadgarna får det bestämmas att medlemmarnas beslutanderätt i alla eller vissa angelägenheter ska utövas av särskilt utsedda representanter (fullmäktige).

Om fullmäktige ska förekomma, ska stadgarna innehålla uppgifter om

1. i vilken utsträckning fullmäktige utövar medlemmarnas beslutanderätt, och
2. hur fullmäktige ska utses.

Fullmäktigemöte

42 § Det som sägs i denna lag om föreningsstämma gäller, om inte något annat anges, även ett möte där medlemmarnas beslutanderätt utövas av fullmäktige (fullmäktigemöte).

Om medlemmarnas rätt utövas av fullmäktige, gäller det som sägs tidigare i detta kapitel om medlemmarna i fråga om fullmäktige. En fullmäktig får dock inte delta i ett fullmäktigemöte genom ombud. Han eller hon får inte heller anlita biträde vid ett sådant möte, om inte något annat har bestämts i stadgarna eller beslutas vid mötet.

Vid ett fullmäktigemöte ska ett beslut enligt **8 §** om rätt för den som inte är fullmäktig att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna fattas med tillämpning av **33 § första stycket**.

Utdrag ur lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt

2 kap. Föreningsrättsliga bestämmelser

Föreningsstämman m.m.

Allmänna bestämmelser om föreningsstämma

17 § Bestämmelserna om föreningsstämma i **6 kap.** lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar, om inte något annat följer av denna lag. Lag (2018:724).

17 a § Bestämmelserna om poströstning i **6 kap. 6 §** lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller inte för kooperativa hyresrättsföreningar. Lag (2018:724).

17 b § Endast medlemmens make eller sambo eller en annan medlem får vara ombud, om inte något annat har bestämts i stadgarna. En medlem som är juridisk person får företrädas av ett ombud som inte är med-

lem, om inte något annat har bestämts i stadgarna. Ingen får som ombud företräda mer än en medlem, om inte något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:116).*

[Prop. 2015/16:4: I paragrafen, som är ny, regleras rätten att anlita ombud vid föreningsstämman. Reglerna motsvarar de som gäller enligt den hittillsvarande lydelsen av 7 kap. 2 § föreningslagen (jfr prop. 1986/87:7 s. 118 f.). Att en medlem endast får låta sig företrädas av ett enda ombud, om inte annat har bestämts i stadgarna, följer av den nya 7 kap. 4 § föreningslagen. I den paragrafen finns också bestämmelser om fullmakt för ...]

17 c § En medlem får som biträde vid föreningsstämman endast anlita sin make eller sambo eller en annan medlem, om inte något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:116).*

Beslut om ändring av stadgarna

18 § I fråga om beslut att ändra föreningens stadgar gäller 18 a och 18 b §§ i stället för [6 kap. 35](#) och [36 §§](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. *Lag (2018:724).*

18 a § Ett beslut att ändra stadgarna är giltigt om samtliga röstberättigade i föreningen är ense om det. Ett beslut om en annan stadgeändring än en sådan som avses i [9 a § första stycket](#) är även giltigt om det har fattats på två på varandra följande stämmor och på den senare stämman biträtts av minst två tredjedelar av de röstande eller den större majoritet som krävs enligt 18 b §.

I stadgarna får det tas in längre gående villkor för stadgeändring. *Lag (2016:116).*

18 b § I följande fall är ett beslut om ändring av stadgarna giltigt endast om minst tre fjärdedelar av de röstande på den senare stämman enligt 18 a § har röstat för det, nämligen om

1. beslutet avser ändring av en sådan bestämmelse i föreningens stadgar som avses i [4 § 1](#) [*grunderna för beräkningen av den hyra som kooperativa hyresgäster ska betala*],
2. beslutet innebär att en medlems skyldighet att delta med insatser eller betala avgifter till föreningen ökas, eller
3. beslutet innebär att en medlems rätt till årsvinst inskränks.

Utdrag ur lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

Lagens innehåll och syfte

1 § Denna lag innehåller tillfälliga undantag från vissa bestämmelser om deltagande i bolagsstämmor, föreningsstämmor och sparbanksstämmor i följande lagar:
– aktiebolagslagen (2005:551),
– lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,
– bostadsrättslagen (1991:614),
– lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt,
– lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
– sparbankslagen (1987:619), och
– lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Lagen syftar till att underlätta genomförandet av bolags-, förenings- och sparbanksstämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar covid-19 minimeras.

Ombud och poströstning i andra företagsformer

Ekonomiska föreningar

4 § Trots [6 kap. 4 §](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en ekonomisk förening inför en viss föreningsstämman besluta att medlemmarna har rätt att anlita ett ombud som inte ingår i den krets som anges i första stycket i den paragrafen. Trots [5 §](#) i samma kapitel och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen också besluta att ombud vid stämman får företräda fler än tre medlemmar.

Trots [6 kap. 42 § andra stycket](#) lagen om ekonomiska föreningar och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen inför ett visst fullmäktigemöte dels besluta att fullmäktige får delta i mötet genom ombud, dels fatta sådana beslut som anges i första stycket i den förevärande paragrafen även när det gäller fullmäktige.

5 § Trots [6 kap. 6 §](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar får styrelsen i en ekonomisk förening inför en viss föreningsstämman besluta att medlemmarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post, även om det inte anges i stadgarna och utan att det anges i kallelsen till stämman.

Vid poströstning med stöd av första stycket får det formulär som anges i [6 kap. 6 § andra stycket](#) lagen om ekonomiska föreningar tillhandahållas medlemmarna även genom att publiceras på föreningens webbplats tillsammans med den information som anges i den paragrafen. Formuläret och informationen ska då hållas tillgängliga på webbplatsen under minst en vecka närmast före stämman och dagen för stämman.

I stället för att publiceras på föreningens webbplats får formuläret och informationen tillhandahållas medlemmarna genom att senast en vecka före stämman läm-

nas till dem på det sätt som föreningen annars använder för att lämna information till medlemmarna.

Kooperativa hyresrättsföreningar

8 § Trots [2 kap. 17 b §](#) lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en kooperativ hyresrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna har rätt att anlita ett ombud som inte ingår i den krets som anges i den paragrafen och att ett ombud får företräda fler än en medlem.

9 § Trots [2 kap. 17 a §](#) lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt får styrelsen i en kooperativ hyresrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med [6 kap. 6 § andra stycket](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och [5 §](#) i denna lag.

Stämma genom elektronisk uppkoppling

Andra företagsformer

16 § Trots [6 kap. 14 §](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, [9 kap. 14 §](#) bostadsrättslagen (1991:614) och [2 kap. 17 §](#) lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en förening som avses i de lagarna inför en viss föreningsstämma besluta att stämman inte ska hållas på en viss ort utan enbart hållas genom elektronisk uppkoppling med medlemmarna.

Styrelsen får då också besluta att den som inte är medlem har rätt att följa förhandlingarna vid stämman.

Denna paragraf gäller även i fråga om fullmäktigemöten och fullmäktige. *Lag (2020:300).*

17 § Om styrelsen beslutar enligt [16 §](#) att en föreningsstämma eller ett fullmäktigemöte ska hållas genom elektronisk uppkoppling med medlemmarna respektive fullmäktige, ska medlemmarna eller fullmäktige också kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med [6 kap. 6 § andra stycket](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. *Lag (2020:300).*

Stämma med enbart poströstning

Andra företagsformer

27 § Trots [6 kap. 2, 4](#) och [8 §§](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, [9 kap. 14 §](#) bostadsrättslagen (1991:614), [2 kap. 17 §](#) lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och [5 kap. 7 och 8 §§](#) lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en förening som avses i de lagarna inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna inte ska ha rätt att närvara vid stämman personligen eller genom ombud och att den som inte är medlem inte ska ha rätt att närvara.

Lag (2020:300).

28 § För en föreningsstämma som efter ett beslut enligt [27 §](#) hålls utan närvaro av medlemmar, ombud och utomstående gäller bestämmelserna om föreningsstämma i lagen ([2018:672](#)) om ekonomiska föreningar, bostadsrättslagen (1991:614), lagen ([2002:93](#)) om kooperativ hyresrätt eller lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, med de undantag och tillägg som framgår av [29–33 §§](#). *Lag (2020:300).*

29 § Om en föreningsstämma hålls enligt [27 §](#), ska medlemmarna före föreningsstämman kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med [6 kap. 6 § andra stycket](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. En poströst ska ha kommit in till föreningen senast den sista helgfria vardagen närmast före stämman. *Lag (2020:300).*

30 § Om en föreningsstämma hålls enligt [27 §](#), ska en medlem lämna en skriftlig begäran om upplysningar enligt [6 kap. 29 §](#) lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar till föreningen senast tio dagar före föreningsstämman.

Styrelsen och den verkställande direktören ska lämna upplysningarna genom att hålla dem tillgängliga i skriftlig form hos föreningen för medlemmarna senast fem dagar före stämman. Upplysningarna ska också inom samma tid skickas till den medlem som har begärt dem. Om föreningen har en webbplats ska upplysningarna dessutom hållas tillgängliga för medlemmarna på webbplatsen. *Lag (2020:300).*

---

32 § Om en föreningsstämma hålls enligt [27 §](#), ska medlemmarna i det formulär som föreningen tillhandahåller för poströstning ges möjlighet att ta ställning till om beslut i något eller några av ärendena i kallelsen ska anstå till en fortsatt föreningsstämma.

Ett beslut i ett ärende ska anstå till en fortsatt föreningsstämma om föreningsstämman beslutar om det eller om minst en tiondel av samtliga röstberättigade i föreningen begär det. Då ska styrelsen fastställa tidpunkten för den fortsatta stämman. När det gäller frågor som avses i [6 kap. 10 §](#) 1–3 lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller dock den tidsbegränsning som anges i [6 kap. 13 § andra stycket](#) i den lagen.

Vid den fortsatta föreningsstämman får [27 §](#) inte tillämpas. *Lag (2020:300).*

33 § Om en föreningsstämma hålls enligt [27 §](#), ska föreningen ange detta i stämmoprotokollet. Föreningen ska också för varje beslut, i stämmoprotokollet eller i en bilaga till protokollet, alltid redovisa

1. antalet röster för och mot förslaget till beslut, och
2. antalet röster som medlemmar som upptagits i röstlängden har avstått från att avge.

Lag (2020:300).